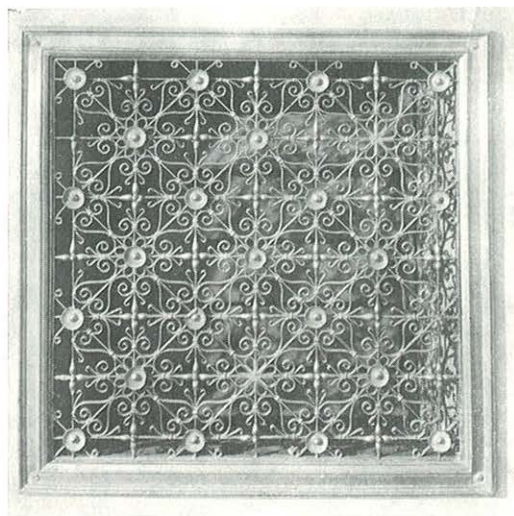

Rezoluce na ochranu kulturních památek 19.–20. století

Národní divadlo, ventilační mřížka
(snímek Č. Šíla)

Účastníci Symposia o ochraně uměleckých památek 19. a 20. století Praha 1860—1960, které uspořádalo Pražské středisko státní památkové péče a ochrany přírody ve dnech 5.—8. října 1971 za mezinárodní účasti v Praze, Československo, ve spolupráci s UNESCO, pod záštitou ministra kultury ČSR a primátora hlavního města Prahy

vítají iniciativu pořadajícího Střediska ke svolání tohoto významného setkání, které se stalo v této šíři prvou příležitostí mezinárodní výměny zkušeností a názorů o ochraně novodobých uměleckých i jiných kulturních památek a přispělo k žádoucímu ujasnění stanovisek a požadavků,

oceňují s povděkem a uznáním péči, kterou vyvíjí Československá socialistická republika a její hlavní město Praha k ochraně kulturních památek nejen starších období, ale i 19. a 20. století.

Účastníci Symposia, mezi nimiž byli četní představitelé národních komitétů ICOMOS a odborníci z jedenácti evropských zemí, pocítující ochranu kulturních památek 19. a 20. století za obecně naléhavou, usnesli se k podpoře jejího uplatňování jednomyslně na těchto závěrech;

1. Považuje se za naléhavý úkol prohloubit památkovou péči o architektonická, výtvarná, technická či jinak kulturně významná díla 19. a 20. století, jež je aktuálním problémem v celosvětovém měřítku.

2. Dosavadní zkušenosti ukazují, že kulturní památky tohoto období jsou ve značné míře ohroženy zejména z toho důvodu, že je na ně často nazíráno pouze jako na utilitární objekty bez ohledu na jejich kulturní význam. Jakýkoliv další odklad ochrany by znamenal možnost jejich zničení a tím i nenahraditelné ztráty závažných dokladů vývoje v jeho kontinuitě

a zániku a jejich estetického působení jako příkladů dobové umělecké tvorby a slohového cítění.

3. S odstupem času a vývojem společenského poznání se utvářejí i nová kritéria na hodnocení děl minulosti jako kulturních památek. Dokladem, živým svědectvím a projevem tvůrčích schopností a života společnosti, neopakovatelným a nenahraditelným ve své originalitě, je adekvátně kulturní dílo každé doby. Žádné etapě společenského vývoje nelze upírat vytváření uměleckých, vědeckých, technických či jiných kulturních hodnot i vrcholného významu.

4. Architektura stejně jako parky, zahrady, výtvarná, technická či jiná kulturní díla uvedené doby, představují tvůrčí hodnoty, které musí být chráněny obdobně jako tvorba epoch předchozích. Půjde o to, aby i ve vztahu k nim současná moderní výstavba byla soustavně spojována s ochranou hodnot již vytvořených a aby bylo hledáno optimální sepětí konzervace, obnovy a adaptace kulturních památek, tedy i památek 19. a 20. století, s potřebami současné společnosti.

5. Rovněž z tohoto období je třeba chránit památky umělecké i historicko-dokumentární a jiné kulturní hodnoty, urbanistické celky, díla zahradního umění, fortifikace, technická díla atd., u jednotlivých architektonických objektů, vybraných k ochraně, i jejich konstrukční a dispoziční strukturu, jejich výzdobu i detaily a stylovou čistotu interiérů.

6. Vedle architektur a jejich souborů i ploch zeleně, určených k památkové ochraně, zůstane v praktickém hmotně účelovém využití ještě dlouhou dobu též velký počet dalších děl kulturní hodnoty, která budou spoluvytvářet životní prostředí člověka. Je v zájmu kvalitativní úrovně tohoto prostředí, aby i u méně významných objektů byly údržby, adaptace a modernizace prováděny s ohledem na jejich dochovaný dobový slohový projev a na vztah ke koncepci celku.

7. V rámci péče o architektonické i ostatní památky 19. a 20. století je třeba též soustavně šířit veřejné povědomí jejich hodnot a dbát o to, aby se prakticky uplatňovala i jejich celospolečenská kulturní a kulturně výchovná funkce.

K uvedení těchto zásad a stanovisek do života a praxe památkové péče účastníci symposia doporučují

Výkonnému výboru Mezinárodní rady pro památky a sídla — ICOMOS:

obrátit se na UNESCO s návrhem začlenit problematiku ochrany kulturních památek 19. a 20. století a jejich souborů do programu ochrany kulturních statků;

dát UNESCO podnět, aby vyzvalo členské státy k rozvíjení průzkumu a inventarizace, ochrany, konzervace a obnovy i vhodného společenského uplatnění těchto památek, popřípadě přikročilo za pomoci ICOMOS k vypracování Mezinárodního doporučení členskými státy v tomto smyslu;

ustavit v rámci svých orgánů mezinárodní pracovní komisi, která by zajišťovala všestranné studium a řešení problematiky ochrany kulturních památek 19. a 20. století a přispívala k mezinárodní koordinované spolupráci a výměně zkušeností v této oblasti. Vzhledem k iniciativě, kterou na tomto poli v teorii i praxi památkové péče projevilo Československo, navrhuje se, aby tato mezinárodní pracovní komise byla ustavena při Československém komitétu ICOMOS.